

Referat

Møte om: **Halvårlig politisk møte mellom Sametingspresident Egil Olli og statsråd Rigmor Aasrud**

Saksnr.: 10/3288

Tilstede: Fra Sametinget: president Egil Olli, visepresident Laila Susanne Vars, rådsmedlem Vibeke Larsen, rådsmedlem Marianne Balto, rådsmedlem Ellinor Jåma, politisk rådgiver Hagbart Grønmo, politisk rådgiver Johan Vasara, direktør Rune Fjellheim, avdelingsdirektør Jan Roger Østby, underdirektør Inga Margrethe Eira Bjørn, avdelingsdirektør Tommy Somby, avdelingsdirektør Magne Svineng, avdelingsdirektør Anne Britt K. Hætta, seniorrådgiver Carl Eric Moksness

Fra Analysegruppen for samisk statistikk: leder Jon Todal, prosjektleder Yngve Johansen

Fra FAD: statsråd Rigmor Aasrud, statssekretær Tone Toften, politisk rådgiver Øyvind Grøslie Wennesland, departementsråd Ingelin Killengreen, ekspedisjonssjef Petter Drefvelin, avdelingsdirektør Bjørn Olav Megard, avdelingsdirektør Kristin Ryan, underdirektør Hans Erik Børresen, rådgiver Kristina Strædet Gitmark

Dato: 13.12.2011

Møteleder: Statsråd Rigmor Aasrud

Referent: Rådgiver Kristina Strædet Gitmark

Kopi til:

1. Orientering fra Faglig analysegruppe for samisk statistikk om viktige funn i "Samiske tall forteller 4"

Analysegruppens leder, Jon Todal, orienterte om funnene fra gruppens siste rapport, "Samiske tall forteller 4" og pekte på tendenser i forhold til tidligere funn. Han konsentrerte seg særlig om utviklingen på skole- og språkområdet, og pekte på de

særlige utfordringene som fulgte av at det var en kraftig nedgang i antall elever med samisk som andrespråk. Todal uttrykte for øvrig ønske om at analysegruppens materiale i enda større grad kunne brukes som grunnlag for planlegging og tiltak. Gruppens sekretær, Yngve Johansen, redegjorde for utviklingen i Sametingets bevilgninger til kulturformål 2006 – 2010.

Konklusjon:

Statsråden takket for orienteringen, og understreket at gruppens arbeid ga både regjeringen og Sametinget et bedre grunnlag for å vurdere tendenser og utvikling i det samiske samfunn, og belyste forhold som var viktige for planleggings- og budsjettarbeid.

2. Sametingets budsjettbehov for 2013

Statsråden innledet med å minne om de økonomiske utfordringene som Europa, og etter hvert også Norge, står overfor. Budsjettsituasjonen vil være stram i tiden fremover. Sametingspresidenten uttrykte at de likevel mener det er rimelig at Sametingets budsjettutvikling følger utviklingen ellers i landet, særlig på kultursiden.

Vibeke Larsen orienterte så om Sametingets budsjettbehov for 2013:

- Et nytt grep er at Sametingets budsjettbehov nå er en egen sak i plenum – fremover er det tenkt at prioriteringer skal fastsettes i plenum
- Prioriteringspunkter:
 - o Kultur, museer – her er det ikke samme vilkår som ellers i samfunnet
 - o Samisk som andrespråk
 - o Innovasjon for unge – skaping av egne arbeidsplasser

På forespørsel fra statsråden orienterte Vibeke Larsen om status for østsamisk museum i Neiden.

Konklusjon:

Statsråden tok de fremlagte prioriteringene for 2013 til orientering.

3. Status for Sametingets internasjonale representant

Sametinget orienterte om at det har vært et ønske å ha en person for å følge opp internasjonale saker, og da særlig forberedelser til FN's urfolkskonferanse i New York i 2014. På denne bakgrunnen er John Bernhard Henriksen oppnevnt som politisk rådgiver og Sametingets internasjonale representant. Sametinget viste videre til at det er redegjort for oppnevningen i brev som Sametinget sendte Utenriksdepartementet 8. desember.

Konklusjon:

Statsråden takket for orienteringen, og pekte på at saken også reiser noen spørsmål av mer formell, administrativ karakter, enten det er tale om en ansettelse i Sametinget eller avtale om anskaffelse av konsulenttenester. Statsråden bemerket at hun forutsetter at det formelle i saken er gjennomført i tråd med aktuelt regelverk.

4. Konsultasjonsutfordringer

Sametingspresidenten redegjorde for erfaringer med konsulasjoner den senere tiden. Til tross for at bildet stort sett er positivt pekte han likevel på at de følte de hadde noen særlige utfordringer i forhold til enkelte departementer. Det gjaldt særlig LMD som jo er et viktig departement for Sametinget. Han pekte særlig på reindriftsaker hvor Sametinget i stor grad følte at de ble sittende på sidelinjen, og han etterlyste en bedre dialog, blant annet for å sikre en felles oppfatning om hva konsultasjoner innebærer. Sametingspresidenten understreket videre at det var viktig for Sametinget å få tilgang til nødvendig grunnlagsmateriale før møter og konsultasjoner med parter i regjeringsapparatet. Han pekte for øvrig på at det også var noen utfordringer knyttet til saker som NVE administrerte.

Konklusjon:

Statsråden pekte på at det for det første er grunn til å glede seg over at konsultasjoner med ulike departementer i hovedsak nå går bra. Det er fortsatt tale om en relativt ny ordning, som har trengt tid på å sette seg. Samtidig noterte statsråden seg synspunktene på sakene knyttet til LMD, og hun vil på egnet måte ta dette opp med landbruks- og matministeren.

5. Statsskogs salg av eiendommer i Troms og Nordland

Sametingspresidenten pekte på at det påbegynte salget av deler av Statsskogs eiendommer i Troms og Nordland oppfattes som en sak der det har vært mangelfulle konsultasjoner. Sametinget ønsker et svar fra LMD og mener det er behov for å gå en runde til i denne saken. Sametinget burde ha vært tatt med i prosessen tidligere.

Statsråden pekte på at den aktuelle saken var initiert fra Stortinget, slik at det ligger en sterk forventning om at departementet må følge opp saken.

Konklusjon:

Statsråden tok det som ble sagt til orientering.

6. Forvaltningsområdet for samisk språk – utfordringer og muligheter

Statsråden innledet med å vise til at debatten som har vært i Tromsø omkring mulig

innlemmelse i forvaltningsområdet ikke har vært god. Hun reiste spørsmålet om det kunne være aktuelt å diskutere endringer i regelverket for forvaltningsområdet, med sikte på bedre tilpasning til mer urbane områder.

Sametinget sluttet seg til statsrådens synspunkter om at saken bør gjøres noe med og at arbeidet med gjennomgangen av Samelovens språkregler, med sikte på å se om det er behov for en revisjon, er viktig. Sametinget nevnte netthetsing og at det kan være belastende å være talsperson for det samiske nå.

Sametinget uttrykte håp om at Røyrvik raskt kunne innlemmes i forvaltningsområdet for samisk språk, kanskje allerede i revidert budsjett. Statsråden ville ikke forskuttere saken, siden det gjelder arbeidet med senere års statsbudsjett, men hun sa hun hadde notert seg merknadene fra kommunal- og forvaltningskomiteen.

Konklusjon:

Det var enighet om at et arbeid med en tilpassing av språkreglene med sikte på å ivareta de spesielle forholdene i byer og tettsteder skulle settes i gang. Arbeidet ses i sammenheng med gjennomgangen av språkreglene som allerede er påbegynt.

7. Handlingsplan for samiske språk – forankring og eierskap

Statsråden åpnet opp for synspunkter på pågående og fremtidig arbeid med handlingsplanen for samiske språk.

Sametinget slo fast at de hadde deltatt aktivt i utformingen av handlingsplanen, og følte et medansvar for produktet. I stor grad opplever de imidlertid at planen og tiltakene fremstår som regjeringens initiativ, mens realiteten er at Sametinget både har og tar et betydelig ansvar for samiske språk, og at mange av tiltakene i planen dreier seg om forhold som Sametinget har jobbet med i lengre tid. Det å skulle rapportere spesielt på disse tiltakene til FAD føltes ikke riktig. Kunne planen døpes om til "Sametingets og regjeringens handlingsplan"? Og kunne man gjøre andre ting som sikret felles eierskap og god framdrift for språktiltakene?

På forespørsel fra Sametinget orienterte statsråden om at en konklusjon er nært forstående når det gjelder å sette ut et oppdrag for å se på hvordan det samiske perspektivet blir ivaretatt i kommunesektoren, slik det er planlagt fra samarbeidsgruppen mellom Sametinget, KS og FAD.

Sametinget tok opp de store utfordringene i trespråklige Porsanger, men også faren for nedleggelse av grendeskoler generelt som en trussel mot samisk språk. Sametinget

framholdt at kommunen har et stort ansvar i saken, men reiste spørsmålet om ikke også staten bør ta et større direkte ansvar. Statsråden ga uttrykk for at hun også så på det som en bekymringsfull situasjon, men viste samtidig til at spørsmål om skolestruktur er et kommunalt ansvar.

Konklusjon:

Statsråden åpnet for å vurdere gode forslag som kunne sikre en best mulig gjennomføring av handlingsplanen i forståelse og samarbeid med Sametinget, og ba om at saken ble fulgt opp administrativt.

8. Orienteringssaker

Meldingsarbeid: FAD orienterte om at departementet har satt i gang arbeid med meldinger til Stortinget om personvern og om kirkevalg. For de øvrige departementene viste statsråden til de offentlig tilgjengelige publikasjonene om meldinger som er varslet til Stortinget.

Statsråden orienterte om at hun har delt ut tilgjengelighetsprisen for 2011 til Statens pensjonskasse, som har nettsider på samisk.

Sametingspresidenten orienterte om at Sametinget med det første vil få nye nettsider på de tre samiske språkene.